

Szám: I./482 /2017.

Tárgy: Helyi népszavazásra javasolt kérdés és aláírásgyűjtő ív hitelesítésének megtagadása

1/2017. (VII. 14.) HVB határozat

Dombóvár Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 41. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva Monostori János (7200 Dombóvár, Zöldfa utca 23. IV/9.) magánszemély által benyújtott,

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Dombóvár Város Önkormányzata a 316/2017. (VI. 29.) Kt. határozatot visszavonja és így, a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részén a Helyi Építési Szabályzat szerinti építési telkek kialakítását, valamint az ingatlanra vonatkozó Helyi Építési Szabályzat előírásai ne változzanak?”

megszövegezésű helyi népszavazásra javasolt kérdés és az azt tartalmazó aláírásgyűjtő ív

hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen felülvizsgálati kérelemnek van helye. A felülvizsgálati kérelmet a Szekszárdi Törvényszékhez címezve, de a jelen határozatot hozó Dombóvár Város Helyi Választási Bizottságánál kell benyújtani úgy, hogy a határozat közzétételét követő 15 napon belül megérkezzen a Helyi Választási Bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le. A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb a határidő utolsó napján 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálati kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként nyújthatja be, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látott el. A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező, a jogi szakvizsgálóval rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként kerül benyújtásra, annak mellékleteit a kérelmezőnek oldalhú másolatban, elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás illetékköteles, de a felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

Monostori János (a továbbiakban: szervező) 2017. július 4-én személyesen helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be hitelesítés céljából a Bizottsághoz az aláírásgyűjtő ív mintapéldányával együtt. A hitelesítésre javasolt kérdés a következő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Dombóvár Város Önkormányzata a 316/2017. (VI. 29.) Kt. határozatot visszavonja és így, a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részén a Helyi Építési Szabályzat szerinti építési telkek kialakítását, valamint az ingatlanra vonatkozó Helyi Építési Szabályzat előírásai ne változzanak?”

A Dombóvári Helyi Választási Iroda a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36. § (3) bekezdése szerint ellenőrizte a szervező választójogát és megállapította, hogy a választási névjegyzékben szerepel, választó lehet a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán.

A Dombóvári Helyi Választási Iroda a kérdés benyújtását követő munkanapon nyilvánosságra hozta a benyújtott kérdést, a benyújtás időpontját, valamint a szervező nevét a www.dombovar.hu honlapon.

A Dombóvári Helyi Választási Iroda a kérdés hitelesítésének eljárása során megállapította, hogy a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan nem ellentétes a kérdés, megfelel az Nsztv. 35. §-ban, 36. §-ban és a 38. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek. A Helyi Választási Iroda megállapította azt is, hogy az aláírásgyűjtő ív megfelel a jogszabályi feltételeknek, ezért a népszavazási kezdeményezés hitelesítésének tárgyául megjelölt kérdést a Bizottság elé terjesztette.

A helyi népszavazási kezdeményezés a Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. június 29-én megtartott testületi ülésen A Katona József utcai építési telkek kialakításáról szóló 316/2017. (VI. 29.) Kt. határozat (a továbbiakban: Kt. határozat) visszavonására irányul. A Kt. határozat úgy rendelkezik, hogy a Képviselő-testület támogatja a Katona József utcai 1414/11. hrsz.-ú sporttelep déli részén a Helyi Építési Szabályzat szerinti építési telkek kialakítását és a telekalakítási eljárás lefolytatásának költségeire az önkormányzat 2017. évi költségvetésében összesen 704.000,- Ft-ot biztosít, továbbá a Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a telekalakítási eljárás lefolytatására, beleértve a szükséges kötelezettségvállalásokat is.

A Bizottság megállapította, hogy a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részét érintően jelenleg nincs folyamatban olyan eljárás, amely az ingatlant érintő, a város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II. 20.) önkormányzati rendeletben foglalt előírások megváltoztatására irányul. Ezek az előírások legutóbb 2017. júniusában módosultak: Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2017. május 16-i ülésén tárgyalta A településrendezési terv és a

helyi építési szabályzat módosítása tárgyú előterjesztést, mely alapján elfogadásra került Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 31/2017. (V. 16.) önkormányzati rendelete a város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II. 20.) önkormányzati rendelet módosításáról, mely megváltoztatta a népszavazásra javasolt kérdésben említett ingatlanrész övezeti besorolását; a módosítás 2017. június 15-én hatályba lépett.

Magyarország Alaptörvénye 31. cikk (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat feladat és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani. Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése értelmében a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. A 39. § (2) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdés nem tartalmazhat szemérem sértő vagy más módon megbotránkoztató kifejezést.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése alapján a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A 41. § (2) bekezdése szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

A helyi népszavazás rendeltetése, hogy a helyi választópolgárok az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben közvetlenül hozzanak döntést, mely a képviselő-testületre kötelező. Ezért a népszavazásra javasolt kérdésnek képviselő-testületi döntésnek megfelelő egyértelműséggel kell rendelkeznie, azaz döntésre közvetlenül alkalmas módon kell megfogalmazni. A népszavazási egyértelműség követelményének a választópolgárok és a képviselő-testület tekintetében is fenn kell állnia. A képviselő-testület számára világosnak kell lennie annak, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, milyen típusú (rendelet vagy határozat) és milyen tartalmú döntés meghozatalára köteles. Az Alkotmánybíróság a népszavazás kezdeményezésére irányuló tárgykörben több határozatot hozott. Ezek közül kiemelkedik a 95/2011. (XI. 17.) AB határozat. Ebből az egyik legfontosabb megállapítás az alábbi: *„Az Alkotmánybíróság gyakorlata az egyértelműség követelményét a népszavazáshoz való jog érvényesülésének alkotmányos garanciájaként értelmezi. A népszavazásra bocsátott kérdésnek egyrészt a választópolgár, másrészt a jogalkotó számára egyértelműnek kell lennie. A választópolgári egyértelműség követelménye szerint a népszavazásra feltett kérdésnek egyértelműen eldönthetőnek kell lennie, arra a választópolgárnak „igen”-nel vagy „nem”-mel kell tudnia válaszolni. Ebből következően a túl bonyolult, érthetetlen, értelmezhetetlen, félreérthető vagy félrevezető kérdés nem tekinthető egyértelműnek.”*

A Bizottság az alábbiakra tekintettel úgy ítélte meg, hogy a szervező által helyi népszavazásra javasolt kérdés nem felel meg az egyértelműség helyi népszavazásban alkalmazandó követelményének.

A hitelesítés céljából benyújtott kérdés összetett, a második részhez az „és így,” fordulattal kapcsolódik a harmadik, és ahhoz „valamint” kötőszóval a negyedik tagmondat. A harmadik mondatrész megfogalmazása – „*a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részén a Helyi Építési Szabályzat szerinti építési telkek kialakítását*” – az „és így,” fordulatra tekintettel nem világos állítmány hiányában, és a negyedik tagmondat szövege – „*valamint az ingatlanra vonatkozó Helyi Építési Szabályzat előírásai ne változzanak*” – sem utal vissza. A Bizottság szerint a kérdés megfogalmazása több okból sem egyértelmű: a harmadik tagmondat sugallja, hogy a Kt. határozat visszavonásával az építési telkek kialakítását is elveti a képviselő-testület, de a szövegezés egyértelmű értelmezésre nem ad lehetőséget, nyelvtanilag hibás. A negyedik tagmondat úgy értelmezhető, miszerint a Kt. határozat visszavonásából az is következik, hogy „*az ingatlanra vonatkozó Helyi Építési Szabályzat előírásai ne változzanak*”, ami félrevezető, mert a Kt. határozat visszavonásával nem változhatnak meg a város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II. 20.) önkormányzati rendelet rendelkezései, mivel az önkormányzati rendelet, ami képviselő-testületi határozattal nem módosítható. A kérdésnek ez a része pontatlan is, hiszen a második tagmondatban szereplő ingatlanra – *a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelepre* – önállóan nincs „*Helyi Építési Szabályzat*”. Amennyiben az „és így,” fordulat nem vonatkozna a negyedik tagmondatra, akkor a kérdő mondat burkoltan több eldöntendő kérdést foglalna magában, ami ellentétes az Nsztv. 36. § (2) bekezdésével.

A Bizottság megállapítása szerint az sem egyértelmű a kérdés alapján, hogy milyen döntés vagy döntések meghozatalára köteles a képviselő-testület eredményes helyi népszavazás esetén, konkrétan a Kt. határozat visszavonásán túl kell-e és milyen döntést hoznia a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részén a helyi építési szabályzat övezeti besorolása szerint kialakítható építési telkek kialakításával kapcsolatban, illetve a Helyi Építési Szabályzat, azaz a város közigazgatási területének helyi építési szabályzatáról szóló 2/2006. (II. 20.) önkormányzati rendelet vonatkozásában, vagy éppen változtatásra irányuló döntés meghozatalától kell tartózkodnia. A Kt. határozat visszavonása nem eredményezheti az önkormányzati rendelet módosítását, mivel az helyi jogszabály, és a Kt. határozat telkek kialakításáról, illetve a szükséges költségek biztosításáról rendelkezik.

Összességében a Bizottság arra a megállapításra jutott, hogy az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak a hitelesítés céljából benyújtott kérdés nem tesz eleget, mivel az egyértelműség követelményének nem felel meg: a kérdés minden része nem értelmezhető világosan nyelvhelyességi hibából fakadóan, valamint a tagmondatok nem világosan kapcsolódnak össze, nem egyértelmű, hogy a „*valamint az ingatlanra vonatkozó Helyi Építési Szabályzat előírásai ne változzanak*” tagmondat a Kt. határozat visszavonását tartalmazó mondatrészszel, vagy ettől függetlenül az első tagmondatnál áll kapcsolatban, mely esetben lényegében nem is egy kérdést

tartalmazna a mondat. Továbbá a kérdésből nem következik egyértelműen, hogy Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testületét milyen döntéshozatali kötelezettség terheli, pontosan milyen konkrét döntés meghozatalára köteles eredményes helyi népszavazás esetén a helyi építési szabályzatot érintően, illetőleg a Katona József utcai 1414/11. hrsz-ú sporttelep déli részén építési telkek kialakításával kapcsolatban. A Bizottság az Nsztv.-vel való ellentét miatt – az nem felel meg az Nsztv.-ben a kérdéssel szemben támasztott követelménynek – a helyi népszavazásra javasolt kérdés és az azt tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését a fentiek alapján megtagadta a rendelkező rész szerint.

A határozat az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésén, az Nsztv. 36-41. §-án, a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatás az Nsztv 57. § (1) bekezdésén, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 223-225. §-án alapul, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, a 43. § (7) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Dombóvár, 2017. július 14.

HELYI
VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
Dombóvár

Gerber István

elnök

Dombóvár Város Helyi Választási
Bizottsága